

ŠKOLSKÝ VZDELÁVACÍ PROGRAM

Mgr. Valéria Hozzová
riaditeľka MŠ

Rudňany
2022

Obsah

1. Základné identifikačné údaje o škole	3
2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie materskej školy.....	3
3. Stupeň vzdelania	6
4. Dĺžka dochádzky, formy výchovy a vzdelávania.....	6
5. Učebné osnovy a východiska plánovania.....	6
6. Vyučovací jazyk.....	8
7. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia detí	8

1. Základné identifikačné údaje o škole

<i>Školský vzdelávací program - názov</i>	Usilovní mravčekovia
<i>Stupeň vzdelania</i>	Predprimárne vzdelávanie
<i>Dĺžka štúdia:</i>	1-3 roky
<i>Forma výchovy a vzdelávania</i>	Poldenná
<i>Vyučovací jazyk</i>	Slovenský
<i>Prerokovaný v pedagogickej rade</i>	17.1.2022
<i>Prerokovaný v rade školy</i>	24.2.2022
<i>Schválený zriaďovateľom</i>	1.3.2022
<i>Starosta obce Rudňany</i> <i>Bc. Rastislav Neuvirth</i>	
<i>Vydaný dňa:</i>	1.3.2022

2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania a zameranie materskej školy

Vlastné ciele a poslanie výchovy a vzdelávania sú stanovené v súlade so všeobecnými cieľmi štátneho vzdelávacieho programu, s cieľmi profilácie školy, s cieľmi koncepcie rozvoja školy, s potrebami a záujmami detí, ich zákonných zástupcov a vlastným zameraním školy nasledovne:

- u detí dosiahnuť priaznivú sociálnu, emocionálnu a kognitívnu úroveň detí hrou a zážitkovým učením,
- pripraviť deti na život v spoločnosti, pripraviť ich a uľahčiť im plynulú adaptáciu na zmenené školské prostredie. Východiskom je jedinečnosť a osobnosť dieťaťa, jeho aktívne učenie, začlenenie sa do skupiny a kolektívu.
- naučiť deti spolupracovať pri skúmaní prírodných reálií, rozvíjať u detí enviromentálne cítenie, vytvárať priestor na vysvetľovanie, bádanie a overovanie javov v praktickej činnosti a aktuálnej skúsenosti prostredníctvom prírodovedného vzdelávania,
- získať u detí prvotné základy komunikačných, matematických kompetencií a digitálnych kompetencií, naučiť deti správne identifikovať a analyzovať problémy, navrhovať ich riešenia a vedieť ich riešiť,

- osvojiť u detí grafomotorické zručnosti s dôrazom na správny úchop grafického materiálu cieľným rozvíjaním jemnej motoriky,
- u detí rozvíjať manuálne zručnosti, umelecké cítenie, pracovať s nimi na praktických cvičeniach v oblastiach súvisiacich s nadväzujúcim vzdelávaním,
- rozvíjať vyjadrovacie schopnosti detí, plynulú komunikáciu v slovenskom jazyku, bezchybnú výslovnosť, individuálne pristupovať k deťom s poruchami výslovnosti v úzkej spolupráci s logopédom,
- rozvíjať stimulačnými metódami predčitateľskú gramotnosť, vytvoriť pozitívny vzťah detí ku knihám,
- posilňovať úctu k rodičom a ostatným osobám, ku kultúrnym a národným hodnotám a tradíciám v regióne Rudnianska a okoliu, aktívnou účasťou na kultúrno - spoločenských akciách,
- pripraviť deti na zodpovedný život v slobodnej spoločnosti, v duchu porozumenia a znášanlivosti, rovnosti muža a ženy, priateľstva medzi národmi, národnými a etnickými skupinami a náboženskej tolerancie,
- naučiť deti rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť a celoživotne sa vzdelávať, pracovať v skupine a preberať na seba zodpovednosť,
- podporovať prirodzenú detskú túžbu po pohybe, umožniť deťom pravidelný pobyt na čerstvom vzduchu, vytvárať pozitívny postoj detí k pohybovým aktivitám, zvyšovať ich pohybovú zdatnosť a výkonnosť, podporovať rozvoj kondičných a koordinačných schopností, cieľavedome a systematicky viesť deti ku kolektívnemu športovému správaniu v zmysle „fair play“,
- naučiť ich kontrolovať a regulovať svoje správanie, starať sa a chrániť svoje zdravie vrátane zdravej výživy, životné prostredie a rešpektovať všeludské etické hodnoty,
- umožniť deťom získať vzdelanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
- naučiť deti využívať digitálne technológie (počítač, interaktívnu tabuľu) vo všetkých oblastiach učenia sa,
- vychovávať deti k dopravnej disciplíne – rozvíjať schopnosť detí v praktických situáciách uplatňovať zásady bezpečného správania v cestnej premávke podľa všeobecne záväzných predpisov.

Ako vlastné zameranie a hlavné priority v procese výchovy a vzdelávania sme si stanovili:

- uplatňovanie tvorivo-humanistického prístupu vo výchove a vzdelávaní ako základného východiska nového poňatia výchovy,
- osvojovanie slovenského jazyka na bezproblémový vstup do základnej školy a začlenenie sa do majoritnej spoločnosti,
- orientovanie sa na zásady hygieny a správnej výživy s cieľom zabezpečiť deťom zdravý vývin, duševnú pohodu a zdravý životný štýl,
 - materská škola ponúka okrem základných oblastí rozvoja aj špecifické, ktoré vychádzajú z podmienok školy a rozvíjajú okrem iných aj gramotnosť: predčitateľskú a environmentálnu s rešpektovaním vekových osobitostí dieťaťa a zameraním hlavne na zážitkové učenie.

Vo zvýšenej miere sa venujeme:

I. Predčitateľskej gramotnosti :

Skôr, ako sa deti naučia čítať a písať, rozvíja sa ich predčitateľská gramotnosť.

Spôsoby, ako pomôcť deťom rozvíjať predčitateľskú gramotnosť

a) Rozširujeme slovnú zásobu dieťaťa

Rozvíjanie slovnej zásoby dieťaťa je rozhodujúce, pretože je oveľa jednoduchšie čítať a písať slová, ktoré sú deťom známe. Keďže v našej MŠ sú rómske deti, majú problém vyjadrovať a rozumieť slovenskému jazyku. Rodičia môžu deťom pomôcť naučiť sa nové slová tak, že ich učia, ako opísať svet okolo seba. predstaviť dieťaťu novú slovnú zásobu, ktorá sa nemusí nachádzať v bezprostrednom prostredí dieťaťa.

b) Podporujeme lásku ku knihám

Je potrebné zaistiť, aby dieťa malo ku knihám pozitívny prístup od skorého veku. Kľúčové je preto predstaviť deťom knihy čo najskôr, aby si ich spájali s pozitívnymi emóciami a zaujímali ich.

II. Enviromentálnej výchove.

Keďže naša MŠ sa nachádza uprostred krásnej prírody učíme deti:

- podieľať sa na ochrane svojho najbližšieho okolia,
- poznávať liečivé rastliny, ich úžitok,
- mať kladný vzťah k zvieratám,
- esteticky vnímať čisté upravené prostredie a naopak,
- zaujať odmietavé stanovisko v prípade negatívneho zásahu do prírody.

V MŠ využívame pri vytváraní vzťahu k životnému prostrediu metódy praktických činností :

- spontánne a cieľavedomé pozorovanie,
- dostatok priamych zmyslových podnetov na myšlienkové spracovanie,
- experimenty,
- rozširovanie obsahu vedomostí o životnom prostredí.

Pri vytváraní kladného vzťahu detí k prírode je nutná spolupráca školy a rodiny.

3. Stupeň vzdelania

Dieťa získa predprimárne vzdelávanie absolvovaním posledného roka vzdelávacieho odboru vzdelávania v materskej škole.

4. Dĺžka dochádzky, formy výchovy a vzdelávania

Dĺžka štúdia (dochádzky) je limitovaná záujmom zákonného zástupcu dieťaťa. Do našej materskej školy sa prednostne prijímajú deti, pre ktoré je plnenie predprimárneho vzdelávania povinné. Ak to kapacita materskej školy umožňuje tak sa prijímajú na predprimárne vzdelávanie aj deti od troch rokov veku. Výnimočne možno do materskej školy prijať dieťa od dovŕšenia dvoch rokov veku.

V Materskej škole 5RP II Rudňany sa z dôvodu obmedzených priestorových podmienok poskytuje deťom iba poldenná forma výchovy a vzdelávania.

5. Učebné osnovy a východiska plánovania

Materská škola 5RP II má vypracované svoje učebné osnovy v podobe obsahových celkov, ktoré sú rozpracované do týždenných tém so stručnou charakteristikou.

Obsah jednotlivých vzdelávacích oblastí pokrýva komplexne celý obsah vzdelávania v materskej škole. Obsah vzdelávania sa vymedzuje v nasledujúcich vzdelávacích oblastiach:

- Jazyk a komunikácia
- Matematika a práca s informáciami
- Človek a príroda
- Človek a svet práce
- Človek a spoločnosť
- Umenie a kultúra
- Zdravie a pohyb

Východiská plánovania

- Výchovno-vzdelávaciu činnosť plánujeme týždenne. Vypracúvajú ich triedne učiteľky. Pri plánovaní dopoludňajších cielených výchovno-vzdelávacích aktivít zohľadňujeme vzdelávacie oblasti na časový úsek jedného týždňa podľa odporúčania uvedeného v Štátnom vzdelávacom programe.
- učiteľky pri plánovaní vychádzajú zo zloženia skupín detí, ich aktuálnej úrovne, rešpektujú ich potreby a sociokultúrne prostredie.
- učiteľky plánujú systematickým spôsobom od menej náročných požiadaviek na dieťa k náročnejším rešpektujú metodické postupy špecifické pre jednotlivé vzdelávacie oblasti.
- výkonové štandardy môžu v rámci plánovaných aktivít deliť, ale aj integrovať do logických celkov zohľadňujúc rozvojové možnosti detí v konkrétnej triede
- učiteľky si na základe poznania charakteristiky jednotlivých vzdelávacích oblastí a poznania vzdelávacích štandardov samostatne volia vhodné metódy, stratégie, prostriedky a formy pre naplánovanú vzdelávaciu činnosť
- pre deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami vytvára vhodné podmienky prostredníctvom individuálneho vzdelávacieho programu.

Niektoré výkonové štandardy z dôvodu priebežného dosahovania v každodenných situáciách do plánu učiteľky nemusia zaradiť:

- Aktívne a spontánne nadväzuje rečový kontakt s inými osobami – deťmi i dospelými,
- Reaguje na neverbálne signály, udržuje očný kontakt, hlasnosť prejavu prispôsobuje situáciám,
- Používanie jazyka prispôsobuje sociálnym situáciám a vzťahom,
- Oslovuje menom rovesníkov v triede,
- Pozná mená učiteliek v triede,
- Rešpektuje dohodnuté pravidlá spoločensky prijateľného správania,
- Správa sa ohľaduplne k deťom a dospelým,
- Spolupracuje v skupinovej činnosti na základe osobných prepokladov,
- Sústreď sa na činnosť na základe zapojenia vôľových vlastností,
- Dokončuje individuálnu alebo skupinovú činnosť,
- Reaguje spoločensky prijateľným spôsobom na aktuálne prejavy emócií – pozitívne i negatívne,
- Správa sa priateľsky k deťom a dospelým,
- Požiada o pomoc, keď si to situácia vyžaduje,

- Poďakuje za pomoc od druhých,
- Poskytne iným pomoc,
- Obdarí druhých, podelí sa o veci,
- Presadzuje sa v hre alebo v činnosti spoločensky prijateľným spôsobom,
- Nenásilne rieši konflikt,
- Odmieta nevhodné správanie,
- Ovláda základné sebaobslužné činnosti, má osvojené základné hygienické návyky (použitie toalety a toaletného papiera, umývanie rúk po použití toalety, umývanie rúk pred jedlom a po zašpinení sa atď.),

6. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v našej materskej škole je slovenský jazyk.

7. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia detí

V súlade s vyhláškou MŠ SR č. 308/2009 Z. z. o materskej škole je konkrétne zameranie a formy hodnotenia detí vypracované v ročnom pláne školy. Cieľom hodnotenia dieťaťa v predprimárnom vzdelávaní je posúdiť aktuálnu úroveň vývinu a rozvoja dieťaťa v jednotlivých oblastiach. Diagnostika detí sa u nás robí 2x ročne a je zameraná na zaznamenávanie úrovne detských schopností, vedomostí a spôsobilostí. Medzi najčastejšie formy hodnotenia v našej materskej škole patria pozorovanie, rozhovory, analýza produktov detí, portfólio.

Pozorovanie detí sa robí stále a odzrkadľuje úroveň zvládnutia obsahu vzdelávania vymedzeného prostredníctvom jednotlivých vzdelávacích oblastí. Cieľom pozorovania je poznávať schopnosti dieťaťa, jeho osobné vlastnosti, psychické stavy, sociálne vzťahy a ostatné prejavy, ktoré dieťa charakterizujú ako osobnosť a odlišujú ho od ostatných jednotlivcov. Pomocou rozhovoru zisťujeme tie stránky osobnosti, ktoré sú nedostupné priamym pozorovaním alebo inými diagnostickými metódami. Triedne učiteľky vedú portfólia prác detí, ktoré obsahujú aj kresby ľudskej postavy. Portfólio je to usporiadaný súbor produktov dieťaťa za určité obdobie. Učiteľke aj rodičovi poskytne obraz o napredovaní, prípadne stagnácii dieťaťa v niektorej oblasti. V triedach sa priebežne vystavujú aktuálne práce detí na nástenkách. Poznatky sú využité pri ďalšom plánovaní výchovno-vzdelávacej činnosti za účelom ďalších pozitívnych rozvojových zmien.

Pri hodnotení detí dodržiavame zásady:

- neporovnávame deti medzi sebou, sledujeme a posudzujeme individuálny pokrok dieťaťa,

- zameriavame sa na úspechy a pokroky dieťaťa,
- vždy sa pozeráme na dieťa ako osobnosť a celok.

Kritéria hodnotenia – zameriavame sa na to, či deti:

- komunikovali aktívne, zmysluplne, funkčne kládli otázky, dodržiavali komunikačné konvencie,
- chápali obsah komunikácie, význam a funkciu sprostredkovanej informácie vrátane písanej reči,
- uplatňovali zručnosti a zvládali úkony pri používaní nástrojov, materiálov, náčinia, náradia,
- uplatňovali grafomotorické zručnosti pri činnostiach s grafickým materiálom,
- zvládali sebaobslužné činnosti,
- spolupracovali vo dvojiciach alebo skupinách, vzájomne si pomáhali,
- využívali pohybové schopnosti a zručnosti v rozmanitými spôsobmi,
- nadobudli poznatky, postoje, hodnoty prostredníctvom hry, aktívneho zážitkového učenia, či bádania.

MATERSKÁ ŠKOLA 5RP II, Rudňany 359

PRÍLOHA č. 1

UČEBNÉ OSNOVY

September	Škôlka volá - Klope, klope brána otváraj sa zrána- Moji kamaráti- Moja rodina- Bezpečne cestou necestou Zameranie obsahového celku: Oboznámiť deti s režimom MŠ a zoznámiť ich navzájom. Sú zamerané na adaptáciu, spoznávanie sa navzájom, spoznávanie pravidiel v triede, spoznávanie pravidiel cestnej premávky, správne pomenovanie členov rodiny a vzájomnej komunikácii.
Október	Jeseň pani bohatá farbí listy do zlata - Padá lístie šuchoce- Letí šarkan letí- V babičkinej záhrade- Farby jesene Zameranie obsahového celku: Všímať si zmeny v prírode, poznať jesenné plody, práce v jeseni, význam ovocia a zeleniny pre naše zdravie.
November	Pripravujeme sa na zimu - Moje telo a zdravý duch- Dopravné prostriedky- Ako sa zvieratká pripravujú na zimu- Počasie – oblečenie Zameranie obsahového celku: Poznať základné časti ľudského tela, ako sa máme starať o svoje zdravie, primerane počasiu voliť oblečenie. Poznať základné pravidlá cestnej premávky chodcov.
December	Mesiac plný prekvapení - Vitaj, vitaj Mikuláš- Zimné radovánky- Veselé Vianoce Zameranie obsahového celku: Pripraviť sa na príchod Mikuláša, poznať zvyky na vianočné sviatky, poznať zimné sezónne činnosti so snehom a na ľade.

MATERSKÁ ŠKOLA 5RP II, Rudňany 359

Január	Január vzal perinu a zasnežil krajinu - Zimné športy- Časové vzťahy- Vlastnosti predmetov- Zvieratká v zime Zameranie obsahového celku: Poznať zimné športy, správne určovať časové vzťahy, orientovať sa v nich. Určovať základné vlastnosti predmetov a správne ich používať. Vedieť pomenovať voľne žijúce zvieratká a vnímať spôsob starostlivosti o ne v zimnom období.
Február	Svet okolo nás - Čarovná ceruzka- Na výlete do vesmíru- Svet farieb a tvarov- Fašiangy Zameranie obsahového celku: Dodržiavať zásady pri grafomotorike (správne sedenie, sklon papiera, správny úchop písacích potrieb). Na elementárnej úrovni rozlišovať vesmírne telesá, pochopiť pojem vesmír. Poznať, rozlišovať a určovať základné farby a geometrické tvary. Pripraviť sa na prípravu osláv a vytvoriť radostnú atmosféru fašiangov v MŠ.
Marec	Prvé marcové slniečko - Kniha je náš kamarát- Príroda sa zobúdzá- Domáce zvieratá a ich mláďatá- Jar v záhrade Zameranie obsahového celku: Vytvárať pozitívny vzťah ku knihám, rozširovať knižné konvencie, správne s knihami zaobchádzať, vnímať knihy ako zdroj poznania a zábavy. Oboznamovať deti s rozdielom medzi poéziou a prózou, náučnou a odbornou literatúrou, vytvárať pozitívny vzťah k literatúre. Pozorovať zmeny v prírode na jar. Poznať základné znaky domácich zvierat, určovať ich, triediť podľa typických znakov. Poznať práce v záhrade na jar a ich účel.
Apríl	Jarné prebúdzanie - Veľká noc- Lesy okolo nás- Prvé jarné kvietky- Hmyz na lúke Zameranie obsahového celku: Aktívne viesť deti k príprave osláv sviatkov jari, zvyky a tradície. Oboznámiť deti s druhmi stromov a ich vlastnosťami. Pozorovať jarné kvety a pomenovať ich. Poznať a pozorovať hmyz a všímať si jeho spôsob života a užitočnosť.

MATERSKÁ ŠKOLA 5RP II, Rudňany 359

Máj	Máj zelená sa háj - Mamička zlatá moja- Život pri vode- Profesie- Hráme sa na školu Zameranie obsahového celku: Upevňovať citový vzťah k rodine, vyjadriť lásku k mame a pripraviť oslavu. Prehľbovať poznatky o živočíchoch žijúcich vo vode. Chápať dôležitosť práce pre ľudí, vedieť pomenovať rôzne profesie a hodnotiť ich význam. Obnoviť si naučené poznatky a pripraviť sa na činnosti v škole.
jún	Hurá na prázdniny -MDD- Exotické zvieratá- Doprava- Dovidenia škôlka milá Zameranie obsahového celku: Poznať rozdielnosť detí vo svete. Rozlišovať a správne identifikovať niektoré druhy exotických zvierat. Rozlišovať dopravné prostriedky podľa miesta pohybu, poznať názvy rozličných dopravných prostriedkov. Pripraviť sa na rozlúčkovú slávnosť, spoznať prostredie a činnosti v základnej škole.

STRATÉGIE VÝCHOVNO-VZDELÁVACEJ ČINNOSTI

- Zdravotné cvičenie
- Pobyť vonku, vychádzka
- Grafomotorické cvičenie
- Kreslenie, maľovanie, nalepovanie, vystrihovanie
- Artikulačné, rečové, sluchové a rytmické hry so spevom a so slovami
- Recitovanie básni
- Spevácke a hudobné činnosti,
- Pracovné činnosti spojené so starostlivosťou o okoli,
- dramtizácia rozprávky
- Hudobno-pohybové hry a pohybové improvizácie piesní
- Hry s pexesom, hry s puzzle, s obrázkami zvieratiek
- Zbieranie prírodného materiálu
- Počúvanie príbehu, počúvanie zvukov
- Námetové, konštruktívne, didaktické hry
- Prezeranie kníh, zhotovovanie kníh

Metódy predprimárneho vzdelávania

- Metódy slovné (monologické - rozprávanie, vysvetľovanie, opis, prednáška, Dialogické – beseda, Práca s knihou
- Metódy názorné (pozorovanie predmetov a javov, predvádzanie činnosti,
- Metódy praktické (práca s textilom, práca s papierom, metódy pestovateľských prác, manipulačné a konštruktívne metódy)
- Metódy tvorivej dramatiky, jednoduché dramatické hry, hry na sebaovládanie, hranie rolí, hry na predstavivosť, pantonímy, improvizácie, dramtizácie, tvorivá vizualizácia, Neobývaný ostrov
- Diskusné metódy, skupinové a riadené diskusia, argumenty za a proti, situačné metódy, Deň hviezdy, ConceptCartoons,
- Heuristické metódy, Brainstorming, IDEALS, DITOR, PHILIPS 66
- Bádateľské metódy (manipulovanie, pozorovanie, bádanie, demonštrovania, pokus, experiment)
- Stimulačné metódy (pediktabilná kniha, slovná banka, maľované čítanie, čítanie z lona a iné)
- Projektové metódy, didaktické hry

Učebné zdroje

- Pracovné zošity,
- Prírodniny, výtvarný, technický, odpadový materiál
- Pexeso, puzzle,
- Hudobné nástroje orffovho inštrumentára
- Detská literatúra, ľudové a autorské rozprávky, encyklopédie, detské časopisy, odborná literatúra
- Telovýchovné náradie a náčinie
- Materiálno-technické a didaktické prostriedky
- interiér a exteriér materskej školi, okolie